KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.7.2016 r.
COM(2016) 473 final

2016/0228 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie przydzielenia środków umorzonych w ramach 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu uzupełnienia Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Instrument na rzecz Pokoju w Afryce został ustanowiony w 2003 r. na mocy umowy z Kotonu[1] i jest finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), czyli spoza budżetu ogólnego Unii. Instrument na rzecz Pokoju w Afryce stał się jednym z najważniejszych instrumentów służących skutecznej współpracy Afryki i UE na rzecz pokoju i bezpieczeństwa. Duża część środków finansowych Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na okres 2014–2016[2] została wyczerpana. Przy obecnym tempie ich wykorzystywania zostaną one wyczerpane przed końcem tego okresu. Także w środkach na lata 2017–2018 należy uwzględnić możliwość reagowania na stałe potrzeby i wymagania Unii Afrykańskiej, aby rozwiązać zarówno obecny, jak i nadchodzące kryzysy bezpieczeństwa w Afryce, a także nieprzewidziane okoliczności. Należy zapewnić przewidywalność i stabilność finansowania tego instrumentu. Potrzeby finansowe Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce do końca 2018 r. szacuje się obecnie na 685 mln EUR.

Na podstawie propozycji Komisji Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) i Komitet Stałych Przedstawicieli (Coreper) Rady omówiły stabilność finansową Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce w celu zapewnienia finansowania do 2018 r.[3] Na posiedzeniu w dniu 18 maja Coreper zatwierdził przedstawiony przez Prezydencję[4] kompromis dotyczący wykorzystania połączenia środków z 10. i 11. EFR.

Celem niniejszego projektu wniosku dotyczącego decyzji Rady jest uzyskanie zatwierdzenia przez nią wykorzystania środków uwolnionych z 10. EFR na uzupełnienie zasobów Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce o dodatkową kwotę wynoszącą maksymalnie 491,38 mln EUR, z czego 475 mln EUR przyczyni się do sfinansowania jego potrzeb do końca 2018 r., a 16,38 mln EUR pokryje wydatki pomocnicze ponoszone przez Komisję. W celu uzupełnienia tych środków z rezerwy na wykonanie (fr. „réserve non-mobilisable"), zostaną uruchomione dodatkowe środki finansowe na Instrument na rzecz Pokoju w Afryce z rezerwy 11. EFR (100 mln EUR z wewnętrznej rezerwy państw AKP – po zatwierdzeniu wniosku Unii Afrykańskiej przez Komitet Ambasadorów AKP – oraz 110 mln EUR z rezerw krajowych programów orientacyjnych i regionalnych programów orientacyjnych (KPO/RPO)).

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Instrument na rzecz Pokoju w Afryce jest jednym z kluczowych instrumentów realizacji współpracy Afryki i UE na rzecz pokoju i bezpieczeństwa w ramach wspólnej strategii Afryka-UE przyjętej w Lizbonie w 2007 r. Podczas 4. szczytu Afryka-UE w 2014 r., potwierdzono, że pokój i bezpieczeństwo stanowi jeden z pięciu obszarów priorytetowych w zakresie wdrażania wspólnej strategii.

W następstwie konkluzji Rady w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) z dnia 18 maja 2015 r. Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) i służby

---

1 Umowa o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisana w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r.

2 Decyzja Komisji C(2014) 4907 z dnia 15 lipca 2014 r.

3 Dok. 164/15 ACP z dnia 15.12.2015.

4 Dok. 8662/16 z dnia 10.5.2016.

Komisji ocenią potencjał unijnych instrumentów w zakresie budowania zdolności na rzecz wspierania bezpieczeństwa i rozwoju, w tym realności dostosowania Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce w celu zmniejszenia jego ograniczeń. W międzyczasie ważne jest, by instrument na rzecz Pokoju w Afryce nadal funkcjonował i przyczyniał się do utrzymania pokoju i realizacji celów polityki bezpieczeństwa UE.

Niniejszy wniosek, poprzez przyczynianie się do kontynuacji działań związanych z Instrumentem na rzecz Pokoju w Afryce do 2018 r., ostatecznie wspomoże również realizację celów zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza celu zrównoważonego rozwoju nr 16 – „wspieranie pokojowych i integracyjnych społeczeństw na rzecz rozwoju zrównoważonego, zapewnienie wszystkim dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz tworzenie na każdym poziomie instytucji, które będą skuteczne, odpowiedzialne i będą sprzyjały włączeniu społecznemu".

Instrument na rzecz Pokoju w Afryce jest w normalnych okolicznościach finansowany z puli środków EFR przeznaczonych na współpracę między państwami AKP. Działania finansowane z dodatkowych środków przeznaczonych na Instrument na rzecz Pokoju w Afryce z rezerwy na wykonanie (fr. „réserve non-mobilisable") nadal będą zgodne z ogólnymi i szczególnymi dla państw AKP celami określonymi w wewnętrznej strategii państw AKP[5].

Te dodatkowe środki zostaną wykorzystane zgodnie z zasadami i procedurami mającymi zastosowanie do 11. EFR. Programowanie tych funduszy zostanie zaprojektowane w drodze decyzji Komisji o wprowadzeniu poprawek do programu działania Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na lata 2014–2016[6] i decyzji Komisji o przyjęciu przyszłego planu działania dotyczącego Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na lata 2017–2018. W obydwu przypadkach wymagane jest zatwierdzenie Coreperu, jak przewidziano w art. 15 rozporządzenia wykonawczego dotyczącego 11. EFR[7].

- **Spójność z innymi politykami Unii**

nd.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Artykuł 1 ust. 4 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR[8].

Artykuł 1 ust. 4 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR stanowi, iż Rada musi przyjąć swoją decyzję jednomyślnie.

---

5 Decyzja Komisji C(2015) 7766 z dnia 13.11.2015 r. w sprawie przyjęcia dokumentu strategicznego na lata 2014–2020 oraz programu orientacyjnego w odniesieniu do współpracy w ramach AKP między Unią Europejską a grupą państw AKP.

6 Decyzja Komisji C(2014) 4907 z dnia 15 lipca 2014 r.

7 Rozporządzenie Rady (UE) 2015/322 z dnia 2 marca 2015 r. (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 1).

8 Umowa wewnętrzna między przedstawicielami rządów państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie finansowania pomocy unijnej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-UE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1).

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

nd.

EFR został ustanowiony na mocy umowy wewnętrznej między przedstawicielami państw członkowskich i przewiduje możliwość użycia umorzonych środków, jeśli zadecyduje o tym Rada[9].

- **Proporcjonalność**

Wniosek, a w szczególności zaproponowane środki, opierają się na kompleksowej analizie przeprowadzonej przez ESDZ i służby Komisji (załącznik do dok. Rady nr 8662/16 z dnia 10.5.2016 r.). Wniosek ten uwzględnia wytyczne KPiB, na przykład ograniczenia określonych kosztów (diety żołnierzy) i dlatego też, w odróżnieniu od przeszłości, nie wszystkie potrzeby finansowe Unii Afrykańskiej w zakresie działań w tym obszarze, w szczególności operacji wspierania pokoju, zostaną pokryte przez EFR. Wniosek ten opiera się również na założeniu, że inne podmioty będą przyczyniać się do wysiłków finansowych. Zakłada on w szczególności, że państwa członkowskie Unii Afrykańskiej będą stopniowo realizować zobowiązania podjęte podczas szczytu Unii Afrykańskiej w Johannesburgu w Republice Południowej Afryki w czerwcu 2015 r., aby do 2020 r. osiągnąć 25 % udziału w operacjach wspierania pokoju oraz że inni darczyńcy, w tym ONZ, również wnieśliby środki. Państwa członkowskie UE mają również możliwość wniesienia dobrowolnych wkładów. Wniosek ten jest ponadto zgodny z prośbą KPiB o poprawę równowagi między wsparciem udzielonym w ramach Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce w zakresie operacji wspierania pokoju i działań dotyczących budowania zdolności.

- **Wybór instrumentu**

EFR jest jedynym źródłem finansowania Instrumentu na szczeblu UE. Z powodu ograniczeń prawnych istniejące unijne instrumenty finansowane z budżetu ogólnego Unii nie mogą zostać wykorzystać do finansowania operacji o charakterze wojskowym lub mającym wpływ na kwestie obronne, ani też w celu wsparcia beneficjentów wojskowych w celu realizacji zadań innych niż wyraźnie cywilne.

3. WYNIKI OCEN EX-POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex-post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

nd.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

nd.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy fachowej**

nd.

- **Ocena skutków**

nd.

[9] Artykuł 1 ust. 4 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR oraz art. 61 rozporządzenia Rady (UE) 2015/323 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17).

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

nd.

- **Prawa podstawowe**

Instrument na rzecz Pokoju w Afryce wspiera operacje wspierania pokoju kierowane przez państwa afrykańskie, realizowane tam, gdzie zagrożone mogą być prawa podstawowe. Oprócz przepisów dotyczących praw człowieka zawartych w rozporządzeniu wykonawczym dotyczącym 11. EFR, wieloletni program działania na lata 2014–2016 zawiera specjalne przepisy wspierające „uwzględnianie stosownych wytycznych dotyczących praw człowieka oraz ochrony kobiet i dzieci w konfliktach zbrojnych oraz roli kobiet w rozwiązywaniu konfliktów, jak również stosowanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325, 1820 i 1612". Konkretnym przykładem są szkolenia sił pokojowych w zakresie praw człowieka, które są wspierane za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce. Przepisy te przekładają się następnie na ustalenia umowne w ramach Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce z Komisją Unii Afrykańskiej.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Brak (EFR znajduje się poza budżetem UE).

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Ustalenia dotyczące monitorowania, oceny i sprawozdawczości mają zastosowanie do 11. EFR oraz odpowiednich wieloletnich programów działania. Odpowiednie dodatkowe środki zawarto również w dokumencie roboczym dotyczącym środków mających na celu wzmocnienie Komisji Unii Afrykańskiej, podpisanym między Komisją Europejską i Komisją Unii Afrykańskiej w dniu 15 kwietnia 2016 r.; mają one być przestrzegane przez Komisję Unii Afrykańskiej w realizacji EFR w ramach zarządzania pośredniego.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

nd.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Artykuł 1 ust. 1 wniosku przewiduje, że środki umorzone z projektów w ramach 10. EFR, do maksymalnej kwoty 491 387 500 EUR, zostaną przydzielone w celu uzupełnienia Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce, aby pokryć jego potrzeby finansowe na lata 2014–2016 oraz szacunkowe potrzeby finansowe związane z programem działań na lata 2017–2018.

Artykuł 1 ust. 2 stanowi, że maksymalnie 16 387 500 EUR z kwoty określonej w ust. 1 zostanie przydzielonych Komisji na wydatki na działania wspierające. Kwota ta została obliczona według takiej samej proporcji (3,45 %), jak ta przewidziana na zarządzanie środkami 11. EFR w art. 1 ust. 2 lit. a) umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR.

Artykuł 1 ust. 3 przewiduje, że przepisy 11. EFR będą mieć zastosowanie (rozporządzenia wykonawcze i finansowe[10]).

[10] Rozporządzenie Rady (UE) 2015/322 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie realizacji 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 1) oraz rozporządzenie Rady (UE) nr 2015/323 z dnia 2

Artykuł 2 przewiduje datę wejścia w życie tej decyzji.

marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17).

2016/0228 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie przydzielenia środków umorzonych w ramach 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu uzupełnienia Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Umowę wewnętrzną między przedstawicielami rządów państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie finansowania pomocy unijnej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-UE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej[11], w szczególności jej art. 1 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Komisja, przyjmując decyzję C(2014)4907 z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie programu działania dotyczącego Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na lata 2014–2016 na rzecz Komisji Unii Afrykańskiej[12], przeznaczyła łączną kwotę 901 339 064,53 EUR na program działania dotyczący Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na lata 2014–2016. Z kwoty tej 900 000 000 EUR pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), a 1 339 064,53 EUR z dodatkowego dobrowolnego wkładu Królestwa Danii.

(2) Unia Europejska zapewnia już znaczny wkład finansowy na wsparcie działań Unii Afrykańskiej w odpowiedzi na trwające i rozpoczynające się kryzysy bezpieczeństwa w Afryce. Wdrożono szereg środków mających na celu utrzymanie wkładu finansowego dla Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na stałym poziomie. Niemniej jednak obecna i przyszła sytuacja będzie wymagać większego wkładu finansowego Unii, w tym poprzez Instrument na rzecz Pokoju w Afryce, w celu umożliwienia reagowania na potrzeby Unii Afrykańskiej.

(3) Dodatkowe potrzeby Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce w okresie 2016–2018 szacuje się na 685 000 000 EUR.

(4) Właściwe jest przeznaczenie środków umorzonych w ramach projektów 10. EFR na finansowanie Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce, aby pokryć niezaspokojone potrzeby finansowe na 2016 r., ewentualne nieprzewidziane okoliczności, a także aby zapewnić przewidywalność finansowania Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce do końca 2018 r.

---

[11] Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1.

[12] Decyzja Komisji C(2014)4907, zmieniona decyzjami Komisji C(2015) 1254, C(2015) 4995 oraz C(2015) 8627.

(5) Dodatkowe fundusze powinny stanowić źródło finansowania działań Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce, w tym wsparcia dla afrykańskich operacji wspierania pokoju, wsparcia na rzecz wdrożenia afrykańskiej architektury pokoju i bezpieczeństwa, wsparcia na działania przynoszące szybkie rezultaty (mechanizm szybkiego reagowania) oraz pokrycia poniesionych przez Komisję wydatków na działania wspierające.

(6) Fundusze te powinny być wykorzystywane zgodnie z odpowiednimi wieloletnimi programami działania[13] oraz zgodnie z zasadami i procedurami mającymi zastosowanie do 11. EFR, określonymi w rozporządzeniach Rady (UE) 2015/322[14] i 2015/323[15].

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Kwota w maksymalnej wysokości 491 387 500 EUR ze środków umorzonych w ramach 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju zostanie przydzielona w celu uzupełnienia środków Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na lata 2016–2018.

Z kwoty tej maksymalnie 16 387 500 EUR zostanie przydzielone na wydatki na działania wspierające ponoszone przez Komisję.

Środki te zostaną wykorzystane zgodnie z zasadami i procedurami mającymi zastosowanie do 11. EFR.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej przyjęciu.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

[13] Decyzja Komisji C(2014) 4907 z dnia 15 lipca 2014 r.

[14] Rozporządzenie Rady (UE) 2015/322 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie realizacji 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 1).

[15] Rozporządzenie Rady (UE) 2015/323 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17).